

Brüsszel, 2016. július 18.
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2016. július 18.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Tárgy: Az Európai Számvevőszék 3/2016. sz. különjelentése: „A Balti-tenger eutrofizációja elleni küzdelem: további és eredményesebb fellépésre van szükség”
– A Tanács következtetései (2016. július. 18.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A Balti-tenger eutrofizációja elleni küzdelem: további és eredményesebb fellépésre van szükség” című, 3/2016. sz. európai számvevőszéki jelentésről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2016. július 18-i 3481. ülésén elfogadott.

Az Európai Számvevőszék 3/2016. sz. különjelentése: „A Balti-tenger eutrofizációja elleni küzdelem: további és eredményesebb fellépésre van szükség”

– A Tanács következtetései –

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

EMLÉKEZTETVE a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvre¹, a víz-keretirányelvre², a nitrátokról szóló irányelvre³, a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelvre⁴, az uniós balti-tengeri stratégiára és a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló Helsink-i egyezményre, amelyek mindegyike a jó környezeti állapot elérésére, a vízminőség javítására és a tápanyagbevitel csökkentésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz;

1. ÜDVÖZLI az Európai Számvevőszék 3/2016. sz. különjelentését;
2. MEGÁLLAPÍTJA, hogy az ellenőrzés a Balti-tenger partján lévő nyolc tagállamot érint, amelyek közül négy csak 2004-ben csatlakozott az EU-hoz (Lengyelország, Észtország, Lettország és Litvánia);
3. MEGÁLLAPÍTJA, hogy egy a közelmúltban készült jelentés⁵ becslése szerint a működő ökoszisztéma-szolgáltatásokkal rendelkező, egészséges Balti-tengerben rejlő gazdasági potenciál 550 000 álláslehetőséget, és 2030-ig akár 32 milliárd EUR értéktöbbletet kínál;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. június 17-i 2008/56/EK irányelve a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

³ A Tanács 1991. december 12-i 91/676/EGK irányelve a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1.o.).

⁴ A Tanács 1991. május 21-i 91/271/EGK irányelve a települési szennyvíz kezeléséről (HL L 135., 1991.5.30., 40. o.).

⁵ A WWF megbízásából 2013 augusztusában készült „*Turning adversity into opportunity - A business plan for the Baltic Sea*” című jelentés.

4. HANGSÚLYOZZA, hogy a Balti-tenger partján lévő államok számára az eutrofizáció jelenti a legfontosabb környezeti problémát, és KIEMELI annak fontosságát, hogy a Balti-tenger eutrofizációjához hozzájáruló valamennyi ország erőfeszítéseket és átfogó intézkedéseket tegyen az eutrofizáció elleni küzdelem, illetve a Balti-tenger vízminőségének javítása céljából;
5. MEGÁLLAPÍTJA, hogy ugyan történtek intézkedések a tápanyagbevitel csökkentésére, és az 1980-as évek óta a tápanyagok bevitele terén összességében véve csökkenő tendencia figyelhető meg, az elkövetkezendő években azonban további intézkedéseket kell hozni a Balti-tengeren tapasztalható eutrofizáció elleni küzdelem érdekében, többek között regionális szinten is;
6. ÜDVÖZLI ezzel összefüggésben a Helsinki Bizottság (HELCOM) keretében 2007-ben elfogadott balti-tengeri cselekvési tervet, amely ideiglenes országspecifikus tápanyagbevitel-csökkentési követelményeket tartalmaz, és amelyet 2013-ban felülvizsgáltak; MEGÁLLAPÍTJA, hogy a 2009-es uniós balti-tengeri stratégia figyelembe veszi ezt a cselekvési tervet;
7. HANGSÚLYOZZA, hogy a víz-keretirányelv szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben meghatározott intézkedések végrehajtása elengedhetetlen a vízminőség javításához; ÚGY VÉLI, hogy a Balti-tenger mentén elterülő országok által benyújtott első gazdálkodási tervekben a terhelések és a hatások, valamint a legfontosabb vízgazdálkodási kérdések azonosítása előrelépést jelent e téren;
8. TUDOMÁSUL VESZI, hogy az eutrofizáció igen összetett probléma, amelynek oka a sok különböző forrásból érkező túl nagy mennyiségű tápanyag. Ahhoz, hogy a Balti-tengeren eredményesen fel lehessen venni a küzdelmet az eutrofizáció ellen, foglalkoznunk kell a tápanyagforrások teljes skálájával és az azokból eredő szivárgással, figyelembe véve a Balti-tenger természeti feltételeit;

A Balti-tengerbe jutó tápanyagmennyiség csökkentése – tagállami végrehajtás

9. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a jelentés leszögezi, hogy a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek nem kifejezetten ambiciózusak és nem tartalmaznak mutatókat a tápanyagok csökkentésének elvárt mértékével kapcsolatban, mivel azokra az „alapvető intézkedésekre” összpontosítanak, amelyekre az uniós irányelveknek a tápanyagszennyezést okozó konkrét tevékenységek (elsősorban a települési szennyvíz és a mezőgazdaság) tekintetében való végrehajtása érdekében van szükség; MEGÁLLAPÍTJA, hogy az első vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben foglalt intézkedések célja elsősorban az EU-hoz 2004-ben csatlakozott négy tagállam és a többi uniós tagállam között megfigyelhető különbségek csökkentése volt, így a hangsúlyt a már meglévő jogszabályok végrehajtását célzó „alapvető intézkedésekre” helyezték;
10. EGYETÉRT a Számvevőszék azon ajánlásával, hogy a tagállamoknak a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvben és a víz-keretirányelvben meghatározott célkitűzések elérése érdekében ki kell dolgozniuk a tápanyagterhelés-csökkentésre vonatkozó intézkedéseket és célokat, és javítaniuk kell a vízgyűjtők tápanyagterhelésének és a Balti-tengerbe jutó tápanyag mennyiségének a nyomon követését, hogy költséghatékony intézkedéseket tudjanak hozni a jövőbeli tápanyagterhelések csökkentése céljából;

A települési szennyvízből eredő tápanyagszennyezés csökkentésére irányuló fellépések eredményessége

11. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a jelentés hiányosságokról számol be a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelvnek való megfelelés tekintetében; SÜRGETI a Bizottságot, hogy segítsen a tagállamoknak a nagyobb mértékű megfelelés elérésében;
12. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy a szennyvízzel kapcsolatos infrastruktúrákat a lehető leghatékonyabban építsék meg és üzemeltessék, és lehetőség szerint nyújtsanak segítséget a háztartásoknak a szennyvízhálózatba történő bekötéséhez, továbbá hogy a víz-keretirányelv és a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv szerinti jó állapotnak megfelelő tápanyagszintet elérni nem tudó vizekbe ürülő kibocsátott vizek tekintetében állapítsanak meg a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelvben szereplőknél szigorúbb tápanyagnormákat, például olyanokat, mint amelyeket a HELCOM-nak a települési szennyvíz kezeléséről szóló 28E/5 ajánlása említ;

13. TISZTÁBAN VAN VELE, hogy annak ellenére, hogy a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv és a HELCOM ajánlásai végrehajtásának eredményeként jelentős előrelépésre került sor, még további intézkedésekre van szükség – például innovatív és költséghatékony technológiák alkalmazására a foszfornak a szennyvízből való eltávolításához –, és figyelembe kell venni a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervben⁶ meghatározott célokat és intézkedéseket;
14. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa az Oroszországból és Fehéroroszországból a Balti-tengerbe jutó tápanyagmennyiség csökkentését célzó projekteket, mérlegelve az uniós finanszírozás tökélettévi hatását;

A vizek mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezésének csökkentésére irányuló intézkedések eredményessége

15. MEGÉRTI a Számvevőszéknek a mezőgazdasági eredetű eutrofizációval kapcsolatos aggályait; ÖSZTÖNZI a tagállamokat megfelelő nitrátérzékeny területek kijelölésére, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben foglalt információkkal összhangban;
16. ELISMERI a jó vízminőség és a mezőgazdasági termelékenység optimalizálása közötti kölcsönös függőséget és az ennek kapcsán felmerülő kihívásokat, következőképpen elismeri azt is, hogy szorosabb nemzeti és uniós szintű együttműködésre van szükség a környezetvédelmi és a mezőgazdasági ágazat képviselői között;
17. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a vidékfejlesztési programok hasznos eszközt jelentenek a tagállamok számára olyan intézkedések támogatására, amelyek célja a mezőgazdasági eredetű tápanyag-szivárgás csökkentése;

⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv”, COM(2015) 614 final, 14972/15 + ADD 1.

18. EGYETÉRT a Számvevőszék azon ajánlásával, hogy a tagállamoknak megfelelő határértékeket kell megállapítaniuk a foszfor mezőgazdasági felhasználására, amennyiben az veszélyezteti a jó vízminőséget, továbbá hogy a nitráttal kapcsolatos cselekvési programjaikban a szabályokat a legújabb tudományos bizonyítékok alapján kell megállapítaniuk, valamint hogy a tápanyagszennyezés szempontjából legrelevánsabb agrár-környezetvédelmi intézkedéseket kell alkalmazniuk, és ezeket azokra a területekre kell irányítaniuk, ahol a legnagyobb a tápanyagterhelés csökkentésére gyakorolt hatás;

Az uniós balti-tengeri stratégia értéktöbblete

19. ELISMERI, hogy az uniós balti-tengeri stratégia magában hordozza az ahhoz szükséges potenciált, hogy tovább erősítse a nemzetközi és az ágazatközi együttműködést, valamint az eutrofizáció elleni küzdelmet célzó intézkedések kidolgozását;
20. FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az uniós balti-tengeri stratégia keretében célzott projektek foglalkozzanak a régió fenntartható növekedésével, többek között az eutrofizáció csökkentésére irányuló fokozott erőfeszítések és a tenger védelme célkitűzésének nagyobb támogatása révén.

